

Rekenkamercommissie Bloemendaal

Jaarverslag 2013

en

Jaarplan 2014

Januari 2014

Inhoud

Jaarverslag 2013	3
Inleiding	3
Activiteiten in 2013	4
Verrichtte onderzoeken in 2013	5
Onderzoek naar de Meerlanden “Uniformiteit in Maatwerk”	6
Onderzoek naar Inhuur van Externen	7
Onderzoek naar Stelsel van integriteitszorg	7
Financiële verantwoording Rekenkamer 2012	8

Jaarverslag 2013

Inleiding

Algemeen

De Rekenkamercommissie van de gemeente Bloemendaal (Rkc) heeft tot taak onderzoek uit te voeren naar de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid. De rekenkamer bepaalt zelf de onderwerpen voor haar onderzoek, maar suggesties kunnen worden voorgedragen door de leden van de raad en de inwoners van de gemeente Bloemendaal. De Rkc heeft in 2013 geen evaluatieonderzoeken verricht. Wel is er een vooronderzoek gedaan, om te zien of het betreffende evaluatieonderzoek van toegevoegde waarde zou zijn. Dit is bij het vooronderzoek gebleven. Andere evaluatieonderzoeken zijn op dit moment niet zinvol, omdat in afgelopen jaren meerdere evaluaties zijn uitgevoerd. De rekenkamerrapporten die nog niet geëvalueerd zijn, zijn nog te recent om al een evaluatie te doen naar de opvolging van de aanbevelingen.

De Rkc heeft zich vooral bezig gehouden met nieuwe onderzoeken, waarvan één onderzoek, naar de Meerlanden, een gezamenlijk regionaal onderzoek is geweest met verschillende rekenkamers uit de regio. Dit onderzoek is uitgevoerd door een extern bureau en is begeleid door een stuurgroep bestaande uit een afvaardiging uit de diverse rekenkamers. Elke rekenkamer heeft afzonderlijk een deel van het totale budget voor zijn rekening genomen. In afstemming, selectie en begeleiding van het gezamenlijk onderzoek is veel tijd gaan zitten. Deze uitbesteding is mogelijk geworden doordat de Rkc dit jaar met één persoon minder heeft gefunctioneerd, met de bedoeling de besparing hierop in te zetten voor externe inhuur. De gezamenlijke aanpak is door de diverse rekenkamers goed bevallen. Waarschijnlijk gaat deze samenwerkingsvorm in de toekomst vaker plaats vinden, vanwege de vele samenwerkingsverbanden tussen gemeenten onderling en de meerwaarde die het heeft voor het vergelijken van prestaties tussen de verschillende gemeenten.

Samenstelling rekenkamer Bloemendaal

Naam	Functie	Rooster van aftreden
Mw. E.J. (Marlies) de Vries	Extern lid en secretaris	Aftredend op 17-09-2015
Dhr. A.H. (Lex) van Drooge	Extern lid	Aftredend op 17-09-2015
Dhr. G.A. (Geert) van der Velden	Extern lid	Aftredend op 17-03-2015
Dhr. W.H. (Wim) van den Hoek	Extern lid tot 17-09-2012 Extern lid en voorzitter vanaf 17-09-2012	Aftredend op 17-03-2015

De Rkc wordt ondersteund door de griffie in de persoon van de heer De Graaf. De ondersteuning is uitsluitend ter facilitering.

Evaluatie overgang van vijf naar vier leden van de Rkc.

In de raadsvergadering van 11 juli 2012 zijn vier leden met ingang van 17 september 2012 herbenoemd voor een periode drie jaar. Op verzoek van de rekenkamerleden is de vijfde positie vooralsnog vacant gebleven om de onderzoeken met vier leden uit te voeren, sporadisch aangevuld met de expertise van een extern onderzoeksbureau. Door de rekenkamer is verzocht na een jaar te mogen evalueren of de vacature alsnog moet worden ingevuld. Een door de raad overgenomen amendement van de heer Schell geeft aan dat de raad de evaluatie met betrekking tot de vacature afwacht en verzoekt het presidium daarna een nieuw voorstel aan de raad voor te leggen, zijnde een nieuwe benoeming van een lid ofwel een voorstel tot wijziging van de Verordening Rekenkamercommissie 2010.

In de inleiding zijn de voor- en nadelen beschreven van een uitbesteding van een onderzoek met een aantal gemeenten. Kort samengevat: veel overleg voor en tijdens het onderzoek maar uiteindelijk wel een vergelijking mogelijk met andere gemeenten en een specialistisch onderzoek voor een redelijke prijs (€ 5870).

De werklust van de leden van de Rkc in de periode van 17 september 2012 tot eind 2013 is volgens de Rkc verantwoord geweest. Geadviseerd wordt derhalve in de Verordening Rekenkamercommissie 2010 het aantal leden op vier te bepalen. Onderzoeken met andere gemeenten blijven alleen mogelijk indien daarvoor budget beschikbaar blijft.

De stukken van de rekenkamer zijn te vinden op www.gemeenteraad.bloemendaal.nl.

Activiteiten in 2013

Raadsworkshop

De onderzoeken van de rekenkamercommissie ondersteunen de raad bij het uitvoeren van zijn controlerende rol. Om als rekenkamercommissie effectief te zijn, moeten de onderzoeken bruikbaar zijn voor de raad, aansluiten op voor de raad belangrijke thema's en daadwerkelijk tot verbetering leiden. Om dit te bereiken is de raad uitgenodigd om hierover het gesprek aan te gaan met de Rkc d.m.v. een workshop. Doel van de workshop was om het proces om tot onderzoeksonderwerpen te komen en de samenwerking te optimaliseren .

Uit deze workshop is een aantal onderzoeksvoorstellen gekomen, deze zijn aan het eind van 2013 aan de raad teruggekoppeld, met een concreet voorstel. Deze werkwijze werd door iedereen als prettig ervaren en functioneert beter dan in voorgaande jaren middels een rondgang langs de verschillende fracties. Ook het voorstel om de samenwerking te optimaliseren door de rapporten te presenteren via een diapresentatie is gerealiseerd.

Evaluatie eigen functioneren Rekenkamercommissie, mei 2013

De Rkc heeft aan de hand van *Rekenkamermonitor 2012 van J. Necker* een discussie gevoerd over het toekomstperspectief en de aandachtspunten die naar voren kwamen in het onderzoek onder diverse rekenkamers en raadsleden. Hieronder worden kort de punten belicht die n.a.v. de evaluatie naar voren kwamen.

- Toekomst meer gericht op samenwerking; zoals nu gedaan bij De Meerlanden;
- Verschuiving van evaluerend naar meer verkennend en informatief onderzoek; als Rkc doen wij dit al regelmatig, middels een brief van de Rkc.
- Spanning tussen meer taken (decentralisaties) en minder budget; toekomstige ontwikkelingen houden wij in de gaten. Afgelopen jaar is hier aandacht aan besteed in regionaal verband, middels een themabijeenkomst.
- Relatie rekenkamer en raad intensiveren; Dit jaar is gestart met een workshop met de raad, voor het eerst is er een presentatie gehouden bij het aanbieden van een rapport. Daarnaast wordt ingezet op het bijwonen van vergaderingen. Het voeren van gesprekken met auditcommissie, gemeentesecretaris worden als belangrijke actiepunten gezien.

Regionaal overleg

De Rkc maakt deel uit van een Regionaal overleg met rekenkamercommissies uit de regio Kennemerland, wat als kring onderdeel is van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies (hierna:NVRR). Eén van de twee bijeenkomsten heeft in het teken gestaan van de decentralisaties.

Verzoek van Comité Bezorgde Bewoners

De Rkc heeft een brief gekregen van het Comité Bezorgde Bewoners met daarin de suggestie om onderzoek te doen naar de gang van zaken rond het nieuw te bouwen stadhuis.

De Rkc is van mening dat de gemeentelijke huisvesting een lopend project is waar nog geen (volledige) besluitvorming over heeft plaatsgevonden. Het past daarom niet in de onafhankelijke rol van de Rkc om dit project op dat moment te onderzoeken. Daarnaast zijn de aangedragen twijfels over dit project dusdanig specifiek voor deze casus en uiteenlopend van aard, dat de eventueel te leren lessen voor de gemeente slechts beperkt zullen gelden voor toekomstige projecten.

De suggestie is wel interessant bij een onderzoek naar de sturing en beheersing van grote projecten als besluitvormingsprocedures en informatieverstrekking van de raad onderzocht gaan worden.

Op zichzelf acht de Rkc het geen onderwerp om te onderzoeken. Deze reactie is per brief verstuurd aan het Comité Bezorgde Bewoners.

Overleg auditcommissie

In 2013 heeft er geen overleg met de auditcommissie plaats gevonden.

Verrichtte onderzoeken in 2013

Vooronderzoek evaluatie onderzoek Gemeenschappelijke regeling.

Er is een vooronderzoek gedaan naar het nut van een evaluatieonderzoek naar de effecten van het onderzoek Gemeenschappelijke Regelingen (GR) uit augustus 2007. De vraag die hierbij centraal

stond was: in hoeverre zijn de aanbevelingen uit het onderzoek opgevolgd. Uit het vooronderzoek bleek dat 4 van de 5 aanbevelingen betrekking hebben op de vormgeving van nieuwe GR's. Sinds het uitkomen van dit rapport is er geen sprake geweest van het opstarten van nieuwe GR's. Belangrijk in dit kader is dat op 29 september 2011 door de gemeenteraad een nota Verbonden partijen is vastgesteld. In deze nota wordt ingegaan op lopende samenwerkingsverbanden en wordt een kader gegeven voor nieuwe samenwerkingsverbanden. Conform de vijfde aanbeveling is in de nota veel aandacht besteed aan een transparante werkwijze en politieke en financiële controle.

Onderzoek naar de Meerlanden "Uniformiteit in Maatwerk"

De gemeente Bloemendaal heeft sinds 2009 diensten uitbesteed aan afval- en groenbedrijf De Meerlanden. De Rkc heeft voor dit onderwerp gekozen omdat leden van de raad hebben aangeven meer inzicht te willen verkrijgen over de uitbesteding van werkzaamheden in het algemeen, maar ook specifiek over de Meerlanden. De Rkc heeft besloten samen met drie andere rekenkamercommissies (Rekenkamercommissie Haarlemmerliede & Spaarnwoude, Rekenkamercommissie Heemstede en de gezamenlijke Rekenkamercommissie van Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout) een onderzoek uit te (laten) voeren naar de effecten van de uitbesteding op financieel gebied en op het gebied van de kwaliteit van dienstverlening.

In dit onderzoek is de volgende centrale vraagstelling geformuleerd:

Heeft de uitbesteding van de gemeentelijke taken bij De Meerlanden het beoogde resultaat opgeleverd?

Uit een oogpunt van transparantie en versterking van de controlefunctie van de raad doet de rekenkamer de volgende aanbevelingen.

Aanbevelingen:

1. Geef de raad een duidelijke rol in het proces rondom een contractverlenging
2. Zet in op relatiemanagement
3. Structureer het overleg tussen de verschillende gemeenten op operationeel vlak
4. Borg kennis en kunde betreffende De Meerlanden binnen de gemeente (nog) beter
5. Laat een onafhankelijke partij de kostenneutraliteit toetsen
6. Voer een juridische toets uit op de DVO
7. Uniformiseer de klachtenafhandeling met andere gemeenten en De Meerlanden en vraag inwoners hoe ze de klachtenafhandeling ervaren
8. Professionaliseer het burgertevredenheidsonderzoek

De uitbesteding van de gemeentelijke taken van de gemeente Bloemendaal aan De Meerlanden heeft voor een zeer groot deel het beoogde resultaat opgeleverd. Op enkele specifieke aspecten kunnen nadere stappen in doelmatigheid en doeltreffendheid worden gezet. Een van de manieren om dat te realiseren is, los van de eerdergenoemde aanbevelingen, het zoeken en realiseren van 'meer uniformiteit in maatwerk'. De gemeente Bloemendaal is nu zelf tevreden over het geleverde maatwerk dat vrij optimaal aansluit bij de historie en de specifieke wensen. Maar die maatwerkssystematiek staat vergelijking met andere gemeenten, en daarmee leereffecten en financiële transparantie, in de weg.

Waar mogelijk zou het uniformiseren van de dienstverlening met andere gemeenten en meer afstemming van de DVO met andere gemeenten voordelen kunnen bieden.

Onderzoek naar Inhuur van Externen

Er is, mede naar aanleiding van het gesprek met de auditcommissie specifiek het onderwerp Externe Inhuur op de onderzoeksagenda gezet. Er is een verkennend vooronderzoek uitgevoerd naar Externe inhuur van de gemeente Bloemendaal. Op basis hiervan heeft de rekenkamer besloten tot een verdiepend onderzoek. Centraal in dit onderzoek staat de beoordeling van de doelmatigheid en transparantie van de inhuur van externen in de gemeente Bloemendaal, alsmede zicht krijgen op de omvang van de inhuur, waardoor de transparantie en de beheersbaarheid van de inhuur van externen wordt vergroot.

In dit onderzoek is de volgende centrale vraagstelling geformuleerd:

Wat is het beleid voor de inhuur van externen, hoe wordt dat beleid uitgevoerd en welke rol heeft de gemeenteraad bij de beleidsbepaling en de uitvoering?

Uit een oogpunt van transparantie en versterking van de controlefunctie van de raad doet de rekenkamer op 11 december 2013 de volgende aanbevelingen.

Verzoek aan burgemeester en wethouders:

1. onderscheid te maken bij de inschakeling van externe adviseurs tussen inhuur met aansturing en uitbesteding;
2. uniforme criteria vast te stellen wanneer er externe inhuur met aansturing plaatsvindt en waarom;
3. regels vast te stellen voor uniforme aansturing, evaluatie en verantwoording van externe adviseurs met aansturing;
4. voor de raad in het overzicht "inhuur adviseurs" bij een jaarverslag aan te geven:
 - a. wanneer er sprake is van inhuur met aansturing en wanneer van aanbesteding;
 - b. wat de redenen zijn van inhuur met aansturing en uitbesteding.
 - c. welk effect met de inhuur met aansturing wordt beoogd en of dat is bereikt.

Het onderzoek Externe inhuur is in de commissie Bestuur en Middelen behandeld op 7 januari 2014.

Onderzoek naar Stelsel van integriteitszorg

Alle overheidsinstanties zijn wettelijk verplicht een integriteitsbeleid te voeren.¹ Door bezuinigingen bij de overheid staat de integriteit van het openbaar bestuur echter onder druk: het BIOS (Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector) signaleert dat organisaties integriteitsactiviteiten op de lange baan schuiven, of dat ze die hooguit 'quick & dirty' aanpakken. Ook zijn er volgens het BIOS signalen dat er sprake is van meer arbeidsconflicten en integriteitsonderzoeken en dat bezuinigingen kunnen leiden tot meer onrust, baanonzekerheid, oncollegialiteit en vergelding richting de werkgever. Deze signalen waren aanleiding voor de rekenkamer om het integriteitsbeleid van de gemeente Bloemendaal te onderzoeken.

¹ Artikel 125 Ambtenarenwet.

In dit onderzoek is de volgende centrale vraagstelling geformuleerd:

Op welke wijze heeft de gemeente Bloemendaal maatregelen getroffen om inbreuken op de integriteit te voorkomen en in hoeverre worden deze maatregelen uitgedragen?

Op basis van de deelconclusies uit dit onderzoek doet de rekenkamer op 11 december 2013 de volgende twee aanbevelingen.

1. Stel integriteitsbeleid op, evalueer en verantwoord dit

- Stel in samenspraak met de raad een samenhangend integriteitsbeleid op. Verwerk daarin in ieder geval een visie en doelstellingen, en de wijze waarop het beleid zal worden uitgedragen;
- Evalueer dit beleid periodiek en pas het beleid hierop aan indien noodzakelijk;
- Zorg ervoor dat integriteit periodiek verantwoord wordt richting de raad. Maak vooraf afspraken met de raad over de wijze waarop dit gebeurt.

2. Draag het beleid uit

- Maak integriteit een structureel thema binnen de organisatie, onder andere door de integriteitsweek jaarlijks te blijven organiseren en medewerkers periodiek training te geven;
- Maak een functionaris binnen de organisatie verantwoordelijk voor het coördineren, uitdragen en bewaken van het integriteitsbeleid;
- Bespreek met de raad de mogelijkheid om integriteit in de vorm van trainingen of als onderdeel van het inwerkprogramma voor nieuwe raadsleden terug te laten komen.

Het onderzoek Stelsel van integriteitszorg zal in de commissie Bestuur en Middelen op 11 februari 2014 worden behandeld.

Financiële verantwoording Rekenkamer 2013

Twee onderzoeken zijn in 2013 zijn door de leden van de rekenkamer zelf uitgevoerd. Eén onderzoek is met gezamenlijke rekenkamers verricht. Hiertoe is een stuurgroep geformeerd, waarin een afvaardiging van leden heeft gezeten namens de diverse rekenkamers. Deze stuurgroep had de leiding van het onderzoek, wat is uitgevoerd door een extern bureau. Dit kosten van dit bureau zijn verdeeld over de verschillende rekenkamers.

De leden van de Rkc ontvangen een vaste maandelijkse vergoeding en de in Bloemendaal gebruikelijke reiskostenvergoeding.

Per jaar bedragen de vaste vergoedingen van de leden van de RKC:

voorzitter en secretaris in totaal	€ 14.400
twee leden in totaal	€ 10.800
	€ 25.200

Voor het onderzoek De Meerlanden is betaald € 5.870²

Totaal € 31.070

Verder is er voor het lidmaatschap van de NVRR betaald .

² Uit vacaturegeld van 1 lid Rkc

Jaarplan 2014

Algemeen

In maart 2014 worden de gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Dit zal voor de Rkc ook een belangrijk ijkpunt zijn voor het jaar 2014. De periode tot de verkiezingen willen we gebruiken om een onderzoek te doen naar de raadsvoorstellen. Op deze manier kan de ervaring uit de afgelopen raadsperiode gebruikt worden in een overgangsdossier voor de nieuwe raad. De Rkc wil met de nieuwe raad in het gesprek gaan over mogelijke onderzoeksonderwerpen en over de decentralisaties in het sociale domein.

De Rkc stemt het jaarplan af met de 213a onderzoeken van de gemeente. In 2014 wordt in dit kader door de gemeente zelf onderzoek gedaan naar Stichting Rijk. De Rkc had een eventueel onderzoek hiernaar ook op de groslijst staan. Deze wordt nu van de lijst "te onderzoeken onderwerpen" afgevoerd.

In 2014 zal overleg worden gevoerd met de auditcommissie.

Onderzoek naar de raadsvoorstellen

In december 2013 is een aankondiging over dit onderzoek via een brief aan de raad uitgegaan. Er is gestart met een verkenning rondom dit onderwerp. Het voorjaar van 2014 zal gebruikt worden voor het uitvoeren van een documentenanalyse. Een belangrijk aspect binnen dit onderzoek zal gevormd worden door de mening van raadsleden. Dit zal uitgevoerd worden via een enquête onder de raadsleden. Het eindresultaat zal deel uitmaken van het overgangsdossier aan de nieuwe raad.

Decentralisaties in het Sociale Domein

In 2015 komen er taken vanuit het rijk naar de gemeente. Deze decentralisaties gaan tegelijkertijd gepaard met een forse bezuiniging. De meeste gemeenten zullen deze taken niet alleen aankunnen en hiervoor de samenwerking zoeken met andere gemeenten. Op deze manier komen belangrijke taken op grotere afstand van de gemeente te staan. Dit maakt het lastiger voor de raad om zijn controlerende taak uit te voeren. Rekenkamers hebben over het algemeen geen bevoegdheid om samenwerkingsverbanden te onderzoeken.

Deze ontwikkeling baart enige zorg door het ontstaan van een soort controlegat, aldus de heer Arno Visser, directielid van de Algemene Rekenkamer en tevens bestuurslid NVR. Hij acht de lokale rekenkamers niet in staat de raad bij de controlerende taak te ondersteunen als taken steeds meer op afstand worden belegd in samenwerkingsverbanden. Dit probleem met de controle moet geregeld worden voordat de decentralisaties plaatsvinden. De Rkc wil hierover in gesprek gaan met de nieuwe raad en de wijze waarop de Rkc hierbij betrokken kan worden. Waarbij er wel op wordt gewezen dat het college van B&W bij de decentralisaties het voortouw heeft.

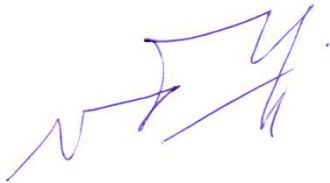
Besluitvorming voor de Gemeenteraad

Het jaarverslag 2013 en het jaarplan 2014 is vastgesteld in een vergadering van de

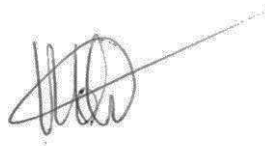
rekenkamercommissie en wordt conform de artikelen 3.2 en 3.4 van de Verordening rekenkamer Bloemendaal 2010 aan de raad ter kennisneming aangeboden.

Het jaarverslag en jaarplan wordt tevens in afschrift naar het college van burgemeester en wethouders en de gemeentesecretaris toegezonden.

Rekenkamercommissie gemeente Bloemendaal,

drs. W. H. van den Hoek
voorzitter

drs. mw. E.J. de Vries
secretaris